

eukonomist

broj 6 ★ lipanj 2007 ★ godina III ★ cijena 26 kn

Prilog
ICT

Damir Kuštrak

*predsjednik Uprave Medike
i novi predsjednik HUP-a*

**Novu vladu
dočekat će naši
zahtjevi**

Tržište rada

**Prisiljeni smo uvoziti
i radnu snagu**

Trgovački centri

**Bum tek
slijedi**

BiH - Privatizacija

**A sad sve
ispočetka**

ISSN 1845-3856

385003

9771846

Distribut: UTD av. osimena

Igor Mikulić

Prelazak s gradnje na rušenje bio je, kažu, više-manje slušan, ali kad se radilo o stvaranje uspješnog biznisa slušanosti nije bilo mjesta. Naprotiv, u temelju svega ipak je bila stručnost i dobar osjećaj za "tajming".

Eurco su, naime, osnovali dvoje inženjera graditeljstva, **Marija Sojić i Željko Majstorović**, te jedan inženjer strojarstva, **Ivan Milidrag**. Bilo je to odmah po etkom 90-ih, dok su još radili u vinkovskom Vibrobetonu. Poduzeće su pustili da "spava" sve do '95., kada su ga aktivirali jer su procijenili kako poslovi na obnovi u ratu uništenih kuća postaju lukrativni. Biznis im je dobro krenuo, tvrtku su izvrsno organizirali usavršivši tzv. mrežni sustav u kojemu je tvrtka Eurco ugovarala poslove u obnovi, a u realizaciji je angažirala kooperante. Prijeloman je bio posao na obnovi kuća u Skabrnji koji je Eurco dobio 1996. godine.

Direktor tvrtke **Željko Marić** prisjeća se kako je u tom mjestu bilo oštećenje više od 150 kuća a nije je ostatak trebalo potpuno srušiti i kuće graditi od temelja. Eurco je u Škabrnju prebacio svu svoju tadašnju mehanizaciju - to su bila dva bagera "to kaša" kojima je Eurco bez problema srušio sve potrebne građevine po Slavoniji. Međutim, u Škabrnji su ta dva stroja zatajila. Nisu imala dovoljno snage za rušenje kuća a potpuno drukčijeg tipa, građevinskih isključivo od kamena, pa su u Eurcou odlučili kupiti stroj s dugom "rukom" koji posebnim alatima (škarama) ruši objekte, kakav su Eurcovi osnovali i vidjeli u Beogradu.

Bio je to prvi stroj koji je tvrtka kupila isključivo zbog rušenja, a danas ga zovemo mali bager jer imamo i puno veće. U to vrijeme bio je sasvim zadovoljavajuć i stroj od 15 tona koji je obavio ogroman posao na rušenju u ratu oštećenih objekata, prisjeća se Marić.

Temeljito išćenje

Piše Igor Mikulić

Troje inženjera sredinom 90-ih aktiviralo je svoje do tada uspavano poduzeće, procijenivši kako su im životna šansa poslovi na obnovi koji su se tada razmahali. Nisu se prevarili, ali najbolji su postali u rušenju objekata i reciklaži građevinskog otpada.

Na listi sto najvećih svjetskih izvođača radova na rušenju i reciklaži otpada, koju sastavlja stručni časopis *Demolition and recycling international* (D&Ri), vinkovska tvrtka Eurco d.d. nalazi se na 69. mjestu. Iako je Eurco tržišni lider u Hrvatskoj u segmentu rušenja i reciklaže građevinskog otpada koji svoju budućnost sve više vidi i u sanaciji industrijskih zagađenja, svoju uspješnu poslovnu priču u njegovim vlasnicima počinje su na poslovima obnove i gradnje.

U svjetskom trendu

Prijeloman trenutak za razvoj tvrtke dogodio se 1997. kad je pobijedila na međunarodnom natjecanju za rušenje Koksare u Bakru. Bio je to prvi ozbiljan "rušilački" posao koji je natjerao vinkovsku tvrtku da se specijalizira za rušenje i zbrinjavanje otpada. Od tada su svake godine kupovali novu mehanizaciju i opremu jer, kako kaže Marić, trebalo je pratiti svjetske trendove u rušenju u urbanim sredinama. "Danas smo u, rekao bih, zreloj fazi razvoja u kojoj više nema potreba za velikim ulaganjima u kupovanje strojeva. U Hrvatskoj praktički za nas nema velikih rušenja. Sva rušenja možemo bez ikakvih problema riješiti s postojećom mehanizacijom", naglašava Marić. Eurco se, dakle, može pohvaliti s 35 strojeva različitih veličina, od malih mase tonu i pol, do mnogostrojnih od 105 tona s "rukom" od 45 metara, kojih je u Europi,

prema dostupnim podacima, proizvedeno i prodano još samo etiri. Vinkova ka tvrtka obavila je i najzahtjevnije poslove rušenja razli itih objekata - osim ve spomenute Koksare u Bakru i njezinog 256 metara visokog dimnjaka, sjeverne tribine Dinamovog stadiona, cijele Tvornice elektroda i ferolegura u Šibeniku, hotela Intemational u Zagrebu, brojnih hotela u Dubrovniku i Opatiji, silosa u Osijeku i akovu...

Eurco je svakako tržišni lider u segmentu rušenja i reciklaže gra evinskog otpada u Hrvatskoj. "Opredijelili smo se za jednu tržišnu nišu i puno ulažemo u najnovije tehnologije i u ljude, pa imamo izvrsne strojare koji su sposobni obaviti najzahtjevnije poslove, ali i specijalistu zaštite na radu koji je sigurnost svih zaposlenih doveo na vrlo visoku razinu. Osim toga upravo smo u postupku uvo enja me unarodnog sustava OHSAS koji regulira zaštitu na radu", naglašava Mari .

Opasno i unosno

Kada je rije o me unarodnim standardima u Eurcou još od 1998. posjeduju certifikat ISSO 9001, a sada se pripremaju za stjecanje Integriranog sustava kvalitete koji e biti certificiran prema zahtjevima triju normi - ISSO 9001, koja pokriva upravljanje sustavom kvalitete, ISSO 14001 i sustava OHSAS. Tvrtka je od 2001. lanica Me unarodnog odbora Europske udruge za rušenje (European Demolition Association), kao jedina predstavница iz Hrvatske.

Na pitanje koliko je rušenje uop e unosan posao, Mari kaže kako je rije o opasnom poslu, ali koji donosi dobit - ukupan prihod tvrtke se s 19 milijuna kuna iz 2000. lani popeo na 59 milijuna kuna. Rastu je svakako pogodovala odluka posloводства da poslovanje usmjere prema sve važnijem ekološkom segmentu. Još 2001. godine tvrtka je kupila mobilno postrojenje za reciklažu gra evinskog otpada.

"Shvatili smo kako bez reciklaže gra evinskog otpada taj posao jednostavno nema smisla. Primjerice, danas je u Hrvatskoj relativno lako prona i tvrtku koja e povoljno obaviti jednostavnije poslove rušenja, ali nijedan izvo a ne e u svoju cijenu ukalkulirati troškove zbrinjavanja materijala, pa gra evinski otpad završava na nekoj legalnoj ili ak divljoj deponiji. Na takvim poslovima suprotstavlja se privatni interes nekog investitora i šire društvene zajednice", upozorava Mari . Kao tvrtka s ugledom u svom poslu, dodaje on, Eurco si ne smije dopustiti bilo kakvu mrlju u vidu optužbe da je gra evinski otpad deponirao suprotno zakonu. Problem izostanka reciklaže gra evinskog otpada u Hrvatskoj je vrlo velik i država

bi ga trebala rješavati donošenjem novih zakonskih propisa, isti e Mari .

Naime, nedavno je Fakultet gra evinarstva u Zagrebu objavio podatak da u Hrvatskoj godišnje nastaje oko dva milijuna prostornih metara gra evinskog otpada. Od toga se kod nas reciklira manje od pet posto i to obavlja Eurco svojim mobilnim postrojenjem za reciklažu. Tek je nedavno instalirano i postrojenje za reciklažu u Zagrebu. Za usporedbu, u Nizozemskoj i Danskoj reciklira se blizu 90 posto gra evinskog otpada, u Njema koj nešto više od 70 posto...

Zaštita okolišta

Mari naglašava kako je u nacionalnom interesu da gra evinski materijal ne završi na divljim deponijama nego da se kontrolirano odlaže i u potpunosti reciklira kako bi se ponovno iskoristio za gra evinske namjene. Ako se materijal ne reciklira nastaje dvostruka šteta - otpadom se zaga uje okoliš, dok se s druge strane za potrebe gradnje nepotrebno crpe prirodni resursi.

"Zakonski bi trebalo pitanje reciklaže gra evinskog otpada riješiti tako da se najprije destimulira, odnosno kažnjava nekontrolirano odlaganje otpada, a da se istodobno stimulira njegova reciklaža. Sli no kao u zapadnim zemljama valjalo bi uvesti naknadu za odlaganje gra evinskog otpada za investitora koji naru uje neki posao rušenja. Za one koji recikliraju otpad, nakon što dokažu da je otpad recikliran i ponovno upotrijebljen u gra evinarstvu, država bi ih trebala subvencionirati kroz osloba anje dijela poreza. Postoji razmišljanje da se to pitanje riješi novim zakonom o gradnji, o tome se pri a ve predugo, no još uvijek nema pomaka", napominje Mari i dodaje kako je zaštita okoliša prirodni nastavak osnovnog biznisa - rušenja.

U Eurcou ra unaju da e u segmentu reciklaže gra evinskog otpada posla imati još nekoliko godina, sve dok se ne saniraju sva divlja odlagališta i dok se ne formiraju regionalni centri za gospodarenje otpadom. Stoga ve razvijaju novi segment - sanaciju industrijskih zaga enja. "Razvijamo se i u pravcu zaštite i obrade otpadnih voda, ali i u gra evinskom dijelu posla, u gradnji specijaliziranih industrijskih postrojenja", kaže Mari i dodaje kako osim toga nastoje proširiti svoje poslovanje izvan granica Hrvatske. Tako su uspješno srušili zgradu Oslobo enja u Sarajevu, a u Srbiji su prije godinu dana osnovali tvrtku-ker sa sjedištem u Staroj Pazovi.

U Srbiji Eurco ve obavlja rušenja objekata, a poslove je dobio i na sanaciji te gradnji novih odlagališta otpada.

Željko Mari ,Eurco: U Hrvatskoj se reciklira samo 5 posto gra evinskog otpada

Eurco

- ★ 73 zaposlenih
- ★ prosje na neto pla a 5800 kuna
- ★ ukupan prihod 59 milijuna kuna